EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 22.10.2024.
COM(2024) 485 final

ANNEX 2

PRILOG

Prijedlogu

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu o donošenju poslovnika Zajedničkog odbora za praćenje i preispitivanje i radnih postupaka za arbitražu koje u ime Unije treba zauzeti u Zajedničkom odboru za praćenje i preispitivanje u okviru Sporazuma o dobrovoljnom partnerstvu između Europske unije i Kooperativne Republike Gvajane o izvršavanju zakonodavstva, upravljanju i trgovini u području šuma pri uvozu proizvoda od drvne sirovine u Europsku uniju

ODLUKA br. ……..

ZOPP-a o donošenju radnih postupaka za arbitražu iz članka 26. Sporazuma između EU-a i Gvajane

ZOPP,

uzimajući u obzir Sporazum između EU-a i Gvajane, potpisan 15. prosinca 2022. u Montrealu (Kanada), koji je stupio na snagu 1. lipnja 2023., a posebno njegov članak 26.,

budući da:

Sporazumom se predviđa da ZOPP donosi radne postupke za arbitražu,

ODLUČIO JE:

1. Radni postupci za arbitražu u slučaju rješavanja sporova na temelju Sporazuma donose se kako je utvrđeno u Prilogu ovoj Odluci.
2. Ova Odluka stupa na snagu ...

Sastavljeno u …

PRILOG

RADNI POSTUPCI ZA ARBITRAŽU

Odjeljak I. Uvodne odredbe

Članak 1.

Područje primjene

1. Ovim radnim postupcima za arbitražu dopunjuje se i pojašnjava Sporazum o dobrovoljnom partnerstvu, dalje u tekstu Sporazum, između Europske unije, dalje u tekstu Unija, i Kooperativne Republike Gvajane, dalje u tekstu Gvajana, a posebno njegov članak 26. o arbitraži.

2. Cilj je ovih radnih postupaka za arbitražu omogućiti rješavanje sporova koji se mogu pojaviti između stranaka i koji su povezani s tumačenjem i primjenom ovog Sporazuma putem mehanizma arbitraže.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ovih radnih postupaka za arbitražu primjenjuju se sljedeće definicije:

- „arbitražno vijeće” znači vijeće osnovano na temelju članka 26. stavka 1. Sporazuma;
- „arbitar” znači član arbitražnog vijeća;
- „stranka podnositeljica pritužbe” znači stranka koja podnosi zahtjev za osnivanje arbitražnog vijeća na temelju članka 26. stavka 1. Sporazuma;
- „tuženik” znači druga stranka;
- „predstavnik stranke” znači zaposlenik ili svaki pojedinac kojeg je stranka imenovala svojim zastupnikom u svrhu rješavanja spora na temelju ovog Sporazuma;
- „dan” znači kalendarski dan, osim ako je navedeno drukčije;
- „treća strana” znači stranka koja nije u sporu, ali sudjeluje u arbitražnom postupku;
- „Međunarodni ured” znači Međunarodni ured Stalnog arbitražnog suda;
- „pravila PCA-a” znači arbitražna pravila Stalnog arbitražnog suda (PCA) koja su na snazi od 17. prosinca 2012., uključujući sve naknadne izmjene;

- „tijelo PCA-a za imenovanje” znači tijelo Stalnog arbitražnog suda za koje je u pravilima PCA-a utvrđeno da je odgovorno za imenovanje arbitara u skladu s tim pravilima.

Članak 3.

Mjerodavno pravo

1. Arbitražno vijeće primjenjuje Sporazum kako se tumači u skladu s Bečkom konvencijom o pravu međunarodnih ugovora i drugim ugovorima, pravilima i načelima međunarodnog prava koji su relevantni za spor i koji se primjenjuju između stranaka.

2. Neovisno o stavku 1., ako se u sporu za koji je pokrenuta arbitraža pojavi pitanje tumačenja i primjene odredbe Sporazuma koja se odnosi na odredbu domaćeg prava stranke, arbitražno vijeće može, prema potrebi, uzeti u obzir domaće pravo stranke kao činjenično stanje. Pritom arbitražno vijeće slijedi prevladavajuće tumačenje domaćeg prava koje daju sudovi ili tijela te stranke. Tumačenje domaćeg prava koje iznese arbitražno vijeće nije obvezujuće za sudove ili tijela te stranke.

Članak 4.

Obavijesti

1. Svi zahtjevi, obavijesti, pisani podnesci ili drugi dokumenti arbitražnog vijeća istodobno se šalju objema strankama, a ako je to relevantno i primjereno i Međunarodnom uredu.

   Svi zahtjevi, obavijesti, pisani podnesci ili drugi dokumenti koje stranka upućuje arbitražnom vijeću istodobno se u preslici dostavljaju drugoj stranci, a ako je to relevantno i primjereno i Međunarodnom uredu.

   Svi zahtjevi, obavijesti, pisani podnesci ili drugi dokumenti koje stranka upućuje drugoj stranci istodobno se u preslici dostavljaju arbitražnom vijeću, a ako je to relevantno i primjereno i Međunarodnom uredu.

2. Sve obavijesti iz stavka 1. dostavljaju se elektroničkom poštom ili, prema potrebi, bilo kojim drugim komunikacijskim sredstvom kojim je moguće dokazati slanje obavijesti. Ako se ne dokaže drukčije, smatra se da je obavijest dostavljena na dan slanja.

3. U skladu s člankom 22. Sporazuma sve obavijesti upućuju se ministru nadležnom za financije za Gvajanu i voditelju delegacije Unije u Gvajani za Uniju.

4. Manje pogreške u pisanju u zahtjevima, obavijestima, pisanim podnescima ili drugim dokumentima u vezi s postupkom arbitražnog vijeća mogu se ispraviti dostavom novog dokumenta s jasno označenim izmjenama.

5. Ako je posljednji dan roka za dostavu dokumenta državni praznik u Gvajani ili Uniji, dokument se smatra dostavljenim sljedećeg radnog dana.

Članak 5.

Predstavnici

Stranke mogu zastupati ili im pomagati osobe po njihovom izboru, u skladu s unutarnjim pravilima i postupcima. Imena i adrese tih osoba priopćuju se u pisanom obliku drugoj stranci, kao i je li imenovanje izvršeno u svrhu potpore ili zastupanja.

Odjeljak II. Osnivanje arbitražnog vijeća

Članak 6.

Imenovanje arbitara

1. Podložno stavku 5., svaka stranka imenuje po jednog arbitra. Dva tako imenovana arbitra biraju trećeg arbitra koji predsjeda arbitražnim vijećem.
2. Ako u roku od 30 dana od dana primitka obavijesti o imenovanju arbitra prve stranke, druga stranka ne obavijesti prvu stranku o arbitru kojeg je imenovala, prva stranka može zatražiti od Međunarodnog ureda da imenuje drugog arbitra. Tijelo PCA-a za imenovanje što prije imenuje drugog arbitra.
3. Ako se dva arbitra ne dogovore o izboru trećeg arbitra u roku od 30 dana od imenovanja drugog arbitra, stranke mogu zatražiti od Međunarodnog ureda da imenuje trećeg arbitra u skladu s primjenjivim pravilima PCA-a, podložno stavku 5. Tijelo PCA-a za imenovanje što prije imenuje trećeg arbitra. Pri imenovanju tijelo PCA-a za imenovanje primjenjuje sljedeći postupak:
    (a) tijelo PCA-a za imenovanje dostavlja svakoj stranci identičan popis od najmanje tri imena;
    (b) svaka stranka uklanja ime ili imena koja ne podržava, a preostala imena numerira po redoslijedu prioriteta, i vraća popis Međunarodnom uredu u roku od 15 dana od njegova primitka, bez slanja primjerka drugoj stranci;
    (c) nakon isteka navedenog razdoblja tijelo PCA-a za imenovanje imenuje trećeg arbitra među imenima odobrenima na popisima koji su mu vraćeni i u skladu s redoslijedom prioriteta koji su odredile stranke;
    (d) ako se iz bilo kojeg razloga ne može izvršiti imenovanje u skladu s tim postupkom, tijelo PCA-a za imenovanje može iskoristiti svoje diskrecijsko pravo pri imenovanju trećeg arbitra.
4. Pri imenovanju arbitara stranke i tijelo PCA-a za imenovanje mogu slobodno odabrati osobe koje su članovi Stalnog arbitražnog suda.

5. Pri imenovanju arbitara stranke i tijelo PCA-a za imenovanje ne odabiru osobe koje su članovi, dužnosnici ili drugi službenici institucija Unije, vlade države članice Unije ili vlade Gvajane.

Članak 7.

Neuspjeh pri osnivanju arbitražnog vijeća

Ako se arbitražno vijeće ne uspije osnovati u skladu s člankom 6., tijelo PCA-a za imenovanje na zahtjev bilo koje stranke osniva arbitražno vijeće i pritom može opozvati sva već izvršena imenovanja, imenovati svakog arbitra te jednog od njih imenovati predsjedavajućim arbitrom. Tijelo PCA-a za imenovanje može, ako to smatra primjerenim, ponovno imenovati prethodno imenovane osobe.

Članak 8.

Neovisnost i imunitet arbitara

1. Arbitri su neovisni i nepristrani, nastupaju u vlastito ime i ne smiju primati naputke ni od jedne organizacije ili vlade.

2. Kada se s pojedincem stupi u kontakt u vezi s njegovim mogućim imenovanjem za arbitra, on obavješćuje stranke i tijelo PCA-a za imenovanje o svim okolnostima koje mogu izazvati opravdane sumnje u njegovu nepristranost ili neovisnost. Od trenutka imenovanja i tijekom cijelog arbitražnog postupka arbitar bez odgode otkriva strankama, Međunarodnom uredu i drugim arbitrima sve okolnosti koje bi mogle izazvati opravdane sumnje u njegovu nepristranost ili neovisnost.

3. Arbitri uživaju imunitet od sudskih postupaka u Uniji i Gvajani u pogledu radnji ili propusta povezanih s arbitražom.

Članak 9.

Kontakti *ex parte*

1. Arbitražno vijeće ne sastaje se s jednom strankom niti s njom komunicira u odsutnosti druge stranke.

2. Arbitar ne raspravlja ni o kakvom aspektu predmeta postupka s jednom ili objema strankama u odsutnosti drugih arbitara.

Članak 10.

Zamjena arbitra

1. U slučaju smrti ili ostavke arbitra tijekom arbitražnog postupka, zamjenski arbitar imenuje se ili bira u skladu s postupkom utvrđenim u članku 6. koji se primjenjuje na imenovanje ili odabir arbitra koji se zamjenjuje.

2. U slučaju da arbitar ne djeluje ili nije u mogućnosti, *de jure* ili *de facto*, obavljati svoje dužnosti, primjenjuje se postupak za izuzeće i zamjenu arbitra predviđen člankom 11.

3. Ako se arbitar zamijeni, postupak se nastavlja u fazi u kojoj zamijenjeni arbitar prestane obavljati svoje dužnosti, osim ako arbitražno vijeće odluči drukčije.

Članak 11.

Izuzeće arbitara

1. Svaka stranka može zatražiti izuzeće arbitra u okolnostima koje izazivaju opravdane sumnje u nepristranost ili neovisnost arbitra.

2. Stranka može zatražiti izuzeće imenovanog arbitra samo na temelju razloga koje sazna nakon imenovanja.

3. Ako stranka namjerava zatražiti izuzeće arbitra, o tome obavješćuje stranku u sporu u roku od 30 dana od datuma obavijesti o imenovanju arbitra ili u roku od 30 dana od datuma na koji je stranka saznala za okolnosti koje izazivaju opravdanu sumnju u nepristranost ili neovisnost arbitra.

4. Obavijest o traženju izuzeća dostavlja se drugoj stranci, arbitru čije se izuzeće traži, ostalim članovima arbitražnog vijeća i Međunarodnom uredu. U obavijesti se navode razlozi za traženje izuzeća.

5. Ako stranka zatraži izuzeće arbitra, sve se stranke mogu složiti s izuzećem. Arbitar može dati ostavku na dužnosti i nakon traženja izuzeća. Ni u jednom slučaju to ne znači prihvaćanje valjanosti razloga za izuzeće.

6. Ako se druga stranka ne složi s izuzećem u roku od 15 dana od datuma obavijesti o traženju izuzeća ili ako arbitar čije se izuzeće traži ne podnese ostavku, stranka koja je zatražila izuzeće arbitra može odlučiti nastaviti s postupkom. U tom slučaju od tijela PCA-a za imenovanje traži odluku o izuzeću u roku od 30 dana od datuma obavijesti o traženju izuzeća.

7. Pri donošenju odluke o izuzeću tijelo PCA-a za imenovanje može navesti razloge za tu odluku, osim ako se stranke dogovore da se razlozi ne navode. Ako tijelo PCA-a za imenovanje potvrdi izuzeće, zamjenski arbitar imenuje se ili bira u skladu s postupkom utvrđenim u članku 6. koji se primjenjuje na imenovanje ili odabir arbitra koji se zamjenjuje.

Odjeljak III. Arbitražni postupak

Članak 12.

Opće odredbe

1. Arbitražno vijeće provodi arbitražu na način koji smatra primjerenim, pod uvjetom da se prema strankama postupa jednako i da se svakoj stranci pruža primjerena mogućnost da u odgovarajućoj fazi postupka iznese svoj slučaj. U izvršavanju svojeg diskrecijskog prava arbitražno vijeće vodi postupak na način kojim se izbjegavaju nepotrebna kašnjenja i troškovi te osigurava pravedan i učinkovit proces za rješavanje spora.

2. Pravorijek arbitražnog vijeća konačan je i obvezujući za Uniju i Gvajanu.

3. Unija i Gvajana obznanjuju pravorijek arbitražnog vijeća u cijelosti, u skladu s odredbama o zaštiti povjerljivih informacija.

Članak 13.

Mjesto arbitraže

4. Mjesto arbitraže je Haag, osim ako nije dogovoreno drukčije.

5. Arbitražno vijeće može se sastati na bilo kojem mjestu koje smatra prikladnim za pregled robe, druge imovine ili dokumenata. Stranke se pravodobno obavješćuju kako bi mogle prisustvovati takvom pregledu.

Članak 14.

Povjerljivost

1. Svaka stranka i arbitražno vijeće čuvaju povjerljivost svih informacija koje je druga stranka dostavila arbitražnom vijeću i koje je označila kao povjerljive. Stranka koja arbitražnom vijeću podnosi pisani podnesak koji sadržava povjerljive informacije u roku od 15 dana dostavlja i podnesak bez povjerljivih informacija koji se može javno objaviti.

2. Ovim se postupcima ne sprječava stranku da u javnosti iznosi svoja stajališta. Dok postupak nije zaključen, stranka ne otkriva informacije koje je druga stranka označila kao povjerljive.

3. Arbitražno vijeće održava zatvorenu sjednicu kad podnesak i argumenti stranke sadržavaju povjerljive informacije. Stranke poštuju povjerljivost rasprava arbitražnog vijeća ako se rasprave održavaju na sjednici zatvorenoj za javnost.

Članak 15.

Rad arbitražnog vijeća

1. Predsjedavajući arbitar predsjeda svim sastancima arbitražnog vijeća. Arbitražno vijeće može ovlastiti predsjedavajućeg arbitra za donošenje administrativnih i postupovnih odluka.

2. U obavljanju svojih aktivnosti arbitražno vijeće može se koristiti bilo kojim sredstvom komunikacije, uključujući telefon, e-poštu, telefaks ili računalne veze.

3. U vijećanjima arbitražnog vijeća mogu sudjelovati samo arbitri, ali arbitražno vijeće može pomoćnicima arbitara dopustiti da budu prisutni.

4. Sastavljanje pravorijeka ili izvješća u isključivoj je nadležnosti arbitražnog vijeća i ne može se delegirati.

5. Ako smatra da je potrebno promijeniti neki od rokova postupka radi bilo kakve druge postupovne ili administrativne prilagodbe, arbitražno vijeće nakon savjetovanja sa strankama pisanim putem obavješćuje stranke o razlozima te promjene ili prilagodbe te o novom roku ili potrebnoj prilagodbi.

Članak 16.

Vremenski okvir za arbitražu

1. Arbitražno vijeće utvrđuje okvirni raspored za arbitražu što prije nakon osnivanja i nakon što pozove stranke da izraze svoje mišljenje. Arbitražno vijeće može u bilo kojem trenutku nakon što pozove stranke da izraze svoje mišljenje produljiti ili skratiti to razdoblje.

2. Svaka stranka može u roku od 10 dana od osnivanja arbitražnog vijeća uputiti obrazloženi zahtjev za hitno rješavanje predmeta. Arbitražno vijeće u tom slučaju donosi pravorijek o tom zahtjevu u roku od 15 dana od njegova primitka.

Članak 17.

Organizacijski sastanak

1. Stranke se sastaju s arbitražnim vijećem u roku od 30 dana od njegova osnivanja kako bi se utvrdila pitanja koja stranke ili arbitražno vijeće smatraju primjerenima, uključujući: (a) naknade i troškove koji se isplaćuju arbitrima; (b) opis poslova arbitražnog vijeća; i (c) vremenski raspored postupka.

2. Osim ako se stranke dogovore drukčije, opis poslova arbitražnog vijeća obuhvaća sljedeće: (a) s obzirom na odgovarajuće odredbe Sporazuma na koje se pozivaju stranke, razmatranje pitanja iznesenog u zahtjevu za osnivanje arbitražnog vijeća; (b) donošenje zaključaka o usklađenosti predmetne mjere s odredbama Sporazuma; i (c) donošenje pravorijeka.

Članak 18.

Pisani podnesci

Stranka podnositeljica pritužbe dostavlja svoj pisani podnesak najkasnije 10 dana od dana osnivanja arbitražnog vijeća. Tuženik dostavlja svoj pisani podnesak najkasnije 20 dana od dana dostave pisanog podneska stranke podnositeljice pritužbe.

Članak 19.

Rasprave

1. Na temelju vremenskog rasporeda utvrđenog na organizacijskom sastanku, nakon savjetovanja sa strankama i drugim arbitrima, predsjedavajući arbitar obavješćuje stranke o datumu, vremenu i mjestu održavanja rasprave. Podložno stavku 6., stranka na čijem se području održava rasprava javno objavljuje te informacije.
2. Ako se stranke tako dogovore, arbitražno vijeće može sazvati dodatne rasprave.
3. Svi arbitri moraju biti prisutni tijekom cijele rasprave.
4. Bez obzira na to je li postupak otvoren za javnost ili nije, raspravi mogu prisustvovati osobe navedene u nastavku. Sudjelovanje podliježe prethodnoj suglasnosti stranaka.
   (a) predstavnici stranke;
   (b) savjetnici, pomoćnici i administrativno osoblje arbitara;
   (c) vještaci, prema odluci arbitražnog vijeća;
   (d) svjedoci;
   (e) treće strane.
5. Svaka stranka najkasnije sedam dana prije datuma rasprave arbitražnom vijeću i drugoj stranci dostavlja popis imena osoba koje će usmeno iznijeti argumente na raspravi u ime te stranke, imena drugih predstavnika koji će biti prisutni na raspravi i imena svjedoka koji će biti saslušani na raspravi.
6. Rasprave arbitražnog vijeća otvorene su za javnost osim ako arbitražno vijeće po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranaka, odluči drukčije.
7. Arbitražno vijeće u dogovoru sa strankama odlučuje o odgovarajućoj logističkoj organizaciji i postupcima kako bi se osiguralo učinkovito upravljanje raspravama koje su otvorene za javnost. Ti postupci mogu uključivati emitiranje putem interneta ili korištenje televizijskog sustava zatvorenog kruga.
8. Arbitražno vijeće provodi raspravu na sljedeći način, osiguravajući da stranci podnositeljici pritužbe i tuženiku bude dodijeljeno jednako vrijeme za iznošenje argumenata i protuargumenata:

   <u>Argument</u>

(a) argument stranke podnositeljice pritužbe;

(b) argument tuženika;

Protuargument

(a) odgovor stranke podnositeljice pritužbe;

(b) protuodgovor tuženika.

9. Arbitražno vijeće može u bilo kojem trenutku tijekom rasprave uputiti pitanja bilo kojoj stranci ili svjedoku.

10. Arbitražno vijeće osigurava da se zapisnik s rasprave sastavi i dostavi strankama u roku od sedam dana nakon rasprave. Stranke mogu iznijeti primjedbe na zapisnik, a arbitražno vijeće može ih razmotriti.

11. Svaka stranka može u roku od 10 dana od datuma rasprave dostaviti dopunski pisani podnesak o svakom pitanju koje se pojavilo tijekom rasprave.

Članak 20.

Neispunjavanje obveza

1. Ako se jedna od stranaka, propisno obaviještena u skladu s ovim postupcima, ne pojavi na raspravi bez valjanog razloga, arbitražno vijeće može nastaviti s arbitražom.

2. Ako jedna od stranaka, od koje se propisno zahtijeva da dostavi dokaznu dokumentaciju, to ne učini u zadanom roku bez valjanog razloga, arbitražno vijeće može donijeti pravorijek na temelju dokaza koje posjeduje.

Članak 21.

Pitanja u pisanom obliku

1. Arbitražno vijeće može u bilo kojem trenutku tijekom postupka uputiti pitanja u pisanom obliku jednoj ili objema strankama. Sva pitanja upućena jednoj stranci u preslici se dostavljaju drugoj stranci.

2. Stranka drugoj stranci dostavlja presliku svojih odgovora na pitanja arbitražnog vijeća. Druga stranka ima mogućnost dostaviti pisane primjedbe na odgovore stranke u roku od sedam dana od dostave preslike odgovora.

Članak 22.

Treće strane

1. Osim ako se stranke dogovore drukčije, arbitražno vijeće može primati nezatražene pisane podneske od fizičke osobe stranke ili pravne osobe s poslovnim nastanom na državnom području stranke koja je neovisna o vladama stranaka, pod uvjetom da podnesci:

   (a) budu podneseni arbitražnom vijeću u roku od 10 dana od dana njegova osnivanja;

   (b) budu izravno povezani s činjeničnim ili pravnim pitanjem koje razmatra arbitražno vijeće;

   (c) sadržavaju opis osobe koja dostavlja podnesak, uključujući državljanstvo u slučaju fizičke osobe te mjesto poslovnog nastana, vrstu djelatnosti, pravni status, opće ciljeve i izvor financiranja u slučaju pravne osobe; i

   (d) sadržavaju prirodu interesa te osobe u postupku pred arbitražnim vijećem.

2. Podnesci se dostavljaju strankama kako bi mogle iznijeti svoje primjedbe. Stranke mogu u roku od 15 dana od primanja podnesaka dostaviti svoje primjedbe arbitražnom vijeću.

3. Arbitražno vijeće u svojem pravorijeku navodi sve podneske koje je primilo u skladu sa stavkom 1. ovog članka. Arbitražno vijeće nije dužno u svojem izvješću spomenuti argumente iznesene u tim podnescima.

4. Kad arbitražno vijeće odluči u svojem izvješću navoditi argumente iznesene u podnescima, u obzir uzima i primjedbe koje su iznijele stranke u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

Članak 23.

Vještaci

1. Arbitražno vijeće može naložiti jednom ili više vještaka da dostave pisana mišljenja o posebnim pitanjima o kojima odlučuje vijeće. Primjerak zahtjeva koji je vijeće uputilo vještaku šalje se strankama.

2. Po primitku izvješća vještaka arbitražno vijeće šalje primjerak strankama, kojima se daje mogućnost da pisanim putem izraze svoje mišljenje o izvješću. Stranka ima pravo pregledati svaki dokument na kojem se temelji izvješće vještaka.

3. Na zahtjev bilo koje stranke, nakon dostave izvješća vještak može biti saslušan na raspravi na kojoj ga stranke imaju mogućnost ispitati. Na toj raspravi svaka stranka može pozvati sudske vještake kako bi iznijeli mišljenje o spornim pitanjima.

Odjeljak IV. Pravorijek arbitražnog vijeća

Članak 24.

Odluke

Arbitražno vijeće ulaže sve napore kako bi odluke donijelo konsenzusom. Ako se odluka ne može donijeti konsenzusom, o pitanju se odlučuje većinom glasova.

Članak 25.

Oblik pravorijeka

1. U pisanom pravorijeku navode se utvrđene činjenice, primjenjivost relevantnih odredaba Sporazuma i utemeljenost mišljenja i donesenih zaključaka.

2. Pravorijek potpisuju arbitri, a mora sadržavati datum donošenja i mjesto arbitraže. Ako nedostaje potpis nekog arbitra, u pravorijeku se za to navodi razlog.

Članak 26.

Tumačenje pravorijeka

1. U roku od 30 dana od primitka pravorijeka svaka stranka, uz obavijest drugoj stranci i tijelu PCA-a za imenovanje, može zatražiti od arbitražnog vijeća njegovo tumačenje.

2. Rok za pisano tumačenje je 30 dana od primitka zahtjeva. Tumačenje čini dio pravorijeka, a odredbe članaka 15. i 25. primjenjuju se prema potrebi.

Članak 27.

Ispravak pravorijeka

1. Svaka stranka može u roku od 30 dana od primitka pravorijeka i uz obavijest drugoj stranci i tijelu PCA-a za imenovanje zatražiti od arbitražnog vijeća da u pravorijeku ispravi sve pogreške u izračunu, tipografske ili druge slične pogreške. Arbitražno vijeće može, međutim, unijeti takve ispravke na vlastitu inicijativu u roku od 30 dana od obavijesti o pravorijeku.

2. Svi ispravci provode se u pisanom obliku i dio su pravorijeka, a odredbe članaka 15. i 25. primjenjuju se prema potrebi.

Članak 28.

Dodatan pravorijek

1. U roku od 30 dana od primitka pravorijeka svaka stranka može, uz obavijest drugoj stranci i tijelu PCA-a za imenovanje, od arbitražnog vijeća zatražiti da donese dodatni pravorijek uzimajući u obzir sve zahtjeve podnesene tijekom arbitražnog postupka koji nisu bili uzeti u obzir u pravorijeku.

2. Ako arbitražno vijeće smatra da je zahtjev za dodatan pravorijek opravdan i smatra da se izostavljanje može ispraviti bez daljnjih rasprava ili dokaza, ono donosi dodatni pravorijek u roku od 30 dana od primitka zahtjeva.

3. Ako se donese dodatni pravorijek, primjenjuju se, prema potrebi, članci 15. i 25.

Članak 29.

Postupanje u skladu s pravorijekom arbitražnog vijeća

1. Stranke poduzimaju sve potrebne mjere kako bi u dobroj vjeri postupile u skladu s pravorijekom arbitražnog vijeća. Stranke u roku od 10 dana od obavijesti o pravorijeku arbitražnog vijeća dogovaraju razumni rok za postupanje u skladu s njim. U slučaju neslaganja stranaka o razumnom roku za postupanje u skladu s pravorijekom arbitražnog vijeća, svaka stranka pisanim putem zahtijeva od izvornog arbitražnog vijeća da odredi razumni rok i istodobno obavješćuje drugu stranku u skladu sa stavkom 7. EU i Gvajana mogu sporazumno produljiti razumni rok.

2. U slučaju neslaganja između stranaka o usklađenosti mjere s pravorijekom arbitražnog vijeća, stranka može pisanim putem zatražiti od arbitražnog vijeća da odluči o tom pitanju. Arbitražno vijeće svoj pravorijek dostavlja u roku od 90 ili, u hitnim slučaju, 45 dana od datuma podnošenja zahtjeva.

   Ako se izvorno arbitražno vijeće ili arbitri ne mogu ponovno sastati radi razmatranja zahtjeva, osniva se novo arbitražno vijeće u skladu s člankom 6. Rok za dostavu pravorijeka jest 60 dana od datuma osnivanja novog arbitražnog vijeća.

3. Ako arbitražno vijeće odluči da stranka nije postupila u skladu s pravorijekom arbitražnog vijeća, određuje novi rok za postupanje u skladu s pravorijekom.

   Ako stranka i dalje ne postupa u skladu s pravorijekom arbitražnog vijeća, druga stranka ima pravo, nakon što obavijesti tuženika, suspendirati Sporazum u skladu s njegovim člankom 28. Svaka suspenzija razmjerna je kršenju obveza, uzimajući u obzir ozbiljnost povrede i predmetna prava te to temelji li se suspenzija na činjenici da tuženik i dalje ne postupa u skladu s pravorijekom arbitražnog vijeća.

   Svaka je suspenzija privremena i primjenjuje se samo dok stranka ne postupi u skladu s pravorijekom arbitražnog vijeća ili dok se stranke ne dogovore o drukčijem rješenju spora.

4. Stranka obavješćuje ZOPP i drugu stranku o svakoj mjeri koju je poduzela kako bi postupila u skladu s pravorijekom arbitražnog vijeća i o svojem zahtjevu za ukidanje suspenzije koju je primijenila druga stranka.

5. Ako stranke u roku od 45 dana od dana dostave obavijesti ne postignu dogovor o tome postiže li se mjerom iz obavijesti usklađenost stranke s pravorijekom arbitražnog vijeća, svaka stranka

može arbitražnom vijeću uputiti pisani zahtjev za rješavanje tog pitanja. Takav se zahtjev istodobno dostavlja drugoj stranci.

Ako se izvorno arbitražno vijeće ili arbitri ne mogu ponovno sastati radi razmatranja zahtjeva, osniva se novo arbitražno vijeće u skladu s člankom 6. Stranke i ZOPP primaju obavijest o odluci arbitražnog vijeća u roku od 75 dana od datuma podnošenja zahtjeva.

6. Ako se izvorno arbitražno vijeće ili neki njegovi članovi ne mogu ponovno sastati radi razmatranja zahtjeva iz stavka 2., osniva se novo arbitražno vijeće u skladu s člankom 6. U tom slučaju, rok za dostavu pravorijeka novog arbitražnog vijeća je 90 dana od datuma osnivanja novog arbitražnog vijeća.

Članak 30.

Nagodba ili drugi razlozi za okončanje arbitražnog postupka

1. Ako se prije donošenja pravorijeka stranke usuglase o rješenju spora, arbitražno vijeće izdaje nalog o okončanju arbitražnog postupka ili, ako obje stranke to zatraže i ako se vijeće s time složi, evidentira nagodbu u obliku arbitražnog pravorijeka o dogovorenim uvjetima. Arbitražno vijeće nije dužno obrazložiti pravorijek o dogovorenim uvjetima.

2. Ako prije donošenja pravorijeka nastavak arbitražnih postupaka postane nemoguć ili ništavan iz bilo kojeg razloga koji nije naveden u stavku 1., arbitražno vijeće obavješćuje stranke o svojoj namjeri da naloži okončanje postupka, osim ako stranka navede valjane razloge za prigovor. Stranke zatim započinju savjetovanja s ciljem rješavanja spora.

Odjeljak V. Troškovi

Članak 31.

Troškovi

1. Arbitražno vijeće u svojem pravorijeku utvrđuje troškove arbitraže. Izraz „troškovi" uključuje jedino:

   (a) naknade članova arbitražnog vijeća, koje se utvrđuju zasebno za svakog arbitra i koje određuje arbitražno vijeće u skladu s dnevnim naknadama koje su stranke dogovorile u trenutku imenovanja arbitara;

   (b) putne i druge troškove arbitara;

   (c) troškove vještačenja i druge pomoći koju zahtijeva arbitražno vijeće;

   (d) putne i druge troškove svjedoka ako takve troškove odobri arbitražno vijeće.

2. Troškove arbitraže u načelu snosi stranka koja izgubi spor. Međutim, vijeće može raspodijeliti troškove između stranaka ako to smatra primjerenim s obzirom na okolnosti slučaja.

3. Arbitražno vijeće ne naplaćuje dodatne naknade za tumačenje, ispravljanje ili dopunu svojeg pravorijeka.

Članak 32.

Polog troškova

1. Arbitražno vijeće može, nakon što je osnovano, zahtijevati od svake stranke da položi jednak iznos kao predujam za troškove iz članka 31.

2. Tijekom arbitražnog postupka arbitražno vijeće može zatražiti od stranaka dodatne pologe.

3. Ako se zahtijevani polozi ne uplate u cijelosti u roku od 30 dana od primitka zahtjeva, arbitražno vijeće obavješćuje stranke kako bi jedna od njih mogla izvršiti traženo plaćanje. Ako se takvo plaćanje ne izvrši, arbitražno vijeće može naložiti obustavu ili okončanje arbitražnog postupka.

4. Nakon donošenja pravorijeka arbitražno vijeće obračunava pologe primljene od stranaka i strankama vraća neutrošeni iznos.